

www.kurdistannet.org

7-7-2006 16:21:29 بهکاتی ناوهندی نه وروپا

کتیب

(مۆبایله شیعر)

دووسه دوسی و شهش

(SMS) ی شیعر

زانا خلیل

پیشه کی

مهحمود زامدار - سهروهه عهبدوللا

ههولیر - 2005

دووسه دوسی و شهش

(SMS) ی شیعر

کتیبفرۆشی سوران

ههولیر: بازاری کتیبفرۆشان- نزیک دادگا

2231420

soranbook@yahoo.com

ناوی کتیڤ: دووسەدوسی و شەش (sms) ی شیعری

بابەت: موبایلە شیعەر

نووسەر: زانا خەلیل

بلاوگەرەوه: کتیڤۆشی سۆران - هەولێر

شوێنی چاپ: سلێمانی : چاپخانەی گەنج

سالی چاپ: 2005

ژمارە ی سپاردن: ژمارە ( ) ی سالی 2005 ی دراوەتی

- پێشکەشه به تو ...

ئەو سبخرە خوااییە کە لە هەفتەیه کدا،
ئەو کارە ی پێ ئەواو کردم .. ئاخەر هەر و اشە
لە پشت هەر حەرفێکی ئیستەتیکي ،
ئەفسوونکاریکی ئیستەتیکي بزر هەیه.
2- بەو رۆح و سیمایە ناسکە پێشکەشه
کە ناوی (دەریا)یه.

مۆبایله شیعر

له دانیشتنی شهوێکدا سه ره پرای جوره ها با سو خوازی ئە ده بی و ده مه ته قه ی دیمو کراتیانه و برایانه ی به ره ها و جوان له باره ی جیهانی شیعر و ئیستیتیکا و سه رده می شوړشی تیکنۆلۆژیا و نامۆبی مرؤف و راجه نینیکی پر له هارزنی نویوونه وه و نویخوازی و نویکاری له جوری تیرواین و بینین و چیژو خه ونی قوولی سه روبه ندی جه نجالی گلۆبالیزم . به ئەها و هه زو گزوفتیکی شاعیرانه ، ده یوست ئەزمونیکی نویی خو ی بدرکیتی و له پاشا بیخو نیتیه وه . له به راییه وه که ده ستی پیکرد- به ش به حالی خو م - به قسه ی روتو نه سته قی تیگه یشتیم و له به رچاوی پاشخانی بیره وه ره کانددا ، تارمایی ئەم پرشنگه شیعیانه ی وه ک (پۆسته ره شیعر و خو نچه شیعر و بروسکه شیعر) تافه ره شکه ی ده کرد؟ نه خیر که چه ندین چه ندی له م کورتیله نامانه ی به سینه سۆزه یه کی گه رمه وه خو ینده وه ، له ته ک بیستی چه ندیکیان راده چله کام و چیژیکی نویی بی ده به خشییم، تا به ته واوی بۆم روون بووه وه که له به رده م ژانریکی نویی ئە ده بیدام . هه ستام و سو رامه وه و چه ند ماچیک و پیروزیایی . ئینجا شه پۆلی پیله بازییه کی تیرو ته سه ل . له و کهش و هه وایه دا بیرو که یه ک له لام شریجه ی داو گه لاله بو ، ئەویش نه گه رچی ئەم ژانره سه رده مانیکی زوو له ریی ئینته رنیه وه له ئەوروپا و ئەمریکا و ولاته پیشکه وتوووه کانی تر دا ها تۆته کایه وه وه به زمانی جیا جیاش خو یندرا وه ته وه ، به لام له گه ل به رفراوانیونی نامیری (مۆبایل) و به کاره یانی به ره ره رای له لایه ن کۆمه لانی خه لکی ولاتان و له پاشا له کوردستانی خو ماندا ، پی م جوانتر بوو به ناوی (مۆبایله شیعر) ناوزه د بکری، چونکه (SMS) ه که یا کورتیله نامه به م ناوه زۆر بارگای نییه . خو کاره کهش هه ر به مۆبایل ده کری ، بۆیه و له پاش تاوتوو کردنیکی زۆر ئەو ناوه - له دانیشتنه که دا - په سند کرا، که له لای من پر به پیستی ئەم ئەزمونه نوییه ی شیعره و ریتمه که شی زۆر سواری شیوا و دلشینه . ئەوه بوو بریارمدا هه ره یچ نه بی وه ک ده سپیشکه ریم بۆ خو ینهران بیکه مه ده ستور دیاریه ک که له وانه یه مشتومرو ده مه بۆله و چه ند بۆچوونی لیبکه ویتیه وه .

دوای ده نگ و ره نگ و ده فته ره که یم لیکردو بۆی هینام . که به تاسه یه کی پاک و قوولوه ش په یتا په یتا خو یندمه وه و چه ندین (مۆبایله شیعر) یکم له و (236) مۆبایله شیعره هه لئێژارد . له سه ره تادا ده بوایه من شتی له باره ی ئەم ژانره وه بنوسم ، به لام که سه یری پیشه کیه که ی شاعیرم کرد ، وام به شیواتر زانی که هه ر ئەو پیشه کیه بکه مه دوو پرسیار و وه لامه که شی هه ر له وه له نیجم . خو که بیستیشم دکتۆری به توانا کاک سه روه ر عه بدوللا بۆچوون و باری سه رنجیکی پوخت و خارای له سه ر نویسه وه ، به شیکی ئەو نویسه شه م کرده گه واهیکی ده مر است .

راسته ئەزموونه که نوێهه و پێویستی به گه‌لی هه‌له‌هسته و گۆشه‌نیگا هه‌یه ، به‌لام باجاری بلاویته‌وه ، ئینجا بازه‌ندی هه‌له‌سه‌نگاندن و په‌خه‌ی لی داچهنده‌ی. ئومیده‌واریشم ئەزموونی ئەم ژانره‌ جیگه‌ی خۆی له‌نیو ئەزموونه‌ جوانه‌کانی دیکه‌ی شیعری نوێخوازان و راجه‌نیوی کوردی بکاته‌وه و عه‌ودالانی شیعری جوانیش چێژی لیوه‌ر گرن.

دوو پرسیار

• پێوه‌ندی نیوان شیعو تیکنۆلۆژیا به‌ره‌و کوی؟

شاعیر: دوی ئەو هه‌موو گۆرانکارییانه‌ی که له هه‌موو رۆیکه‌وه ، به‌سه‌ر کۆمه‌لی مرۆفایه‌تیدا هاتووه، ئیستا تیکنۆلۆژیا و تیتلیکۆمیکاتسیۆن کاربگه‌ریه‌کی به‌رچاویان هه‌یه له به‌به‌کگه‌یشتن و قۆرخی هه‌ندایایه‌نی گرینگی پانتاییه‌کی ژایان کردووه. (SMS) و (ئیمیل) گۆرینه‌وه له نیو گینه‌راتسیۆنی نویدا بۆته دیاردیه‌کی باوی له‌به‌رچاو ، ئەو حالته‌ له‌سه‌رده‌می ئیستاماندا بۆته به‌شیک له ژایانی نه‌وه‌ی نوێ، به‌تایبه‌تیش ئەوانه‌ی که داچه‌راو نین له ته‌وژم و شه‌پۆله‌کانی شارستانی و ژیا‌ری. بینگومان هه‌ر داهیناییکی نوێی ته‌کنه‌لۆژی ، هه‌لگری کۆمه‌لی‌بابه‌ت و تیمه‌ی نوێ ده‌بی ، واته: له‌گه‌ل سه‌ره‌له‌دانی هه‌ر ئامیژیکی نیو ، ده‌یان هونه‌ری دی ، سه‌ره‌له‌ده‌دا ، هه‌ر نمونه‌ که (پله‌ی ستیشن) دورست ده‌بی ، یه‌ک دنیا فه‌نتازیای هونه‌ری سینه‌مایه‌ی له‌گه‌ل خۆی دینی، دواتر سه‌ره‌له‌دانی ئەو فه‌نتازیای هونه‌ره‌ به‌ ئاشکرا له سینه‌ما رهنگ ده‌داته‌وه ، وه‌ک ئەوه‌ی که فلیمی (سپایده‌مه‌ن) بینیمان.

• ئە‌ی رازو ده‌وری مۆبایل هه‌ر له‌م بواره‌دا؟

شاعیر: له‌گه‌ل بلاو بوونه‌وه‌ی مۆبایل له‌ ده‌سه‌له‌ی کۆتاییدا ، به‌و شیوه‌یه‌و بوونی پرۆگرامیک بۆ نووسینی نامه‌ی زۆر کورت که ئەویش هونه‌ری نووسین (SMS) ه. ده‌مه‌وی له‌به‌رایه‌وه‌ ئەوه‌ بلیسم ئیستا له‌ دونه‌یادا رۆژانه‌ به‌ ملیونه‌ها (SMS) ده‌گۆردیته‌وه.

له‌ ئەوروپا و رۆژئاوا هونه‌ری (SMS) به‌شیوه‌یه‌کی ئەده‌بی له‌ رۆپه‌ری زوربه‌ی زۆری رۆژنامه‌کاندا ده‌خویندیته‌وه و وه‌کو کتیی سه‌ره‌به‌خۆش بلاوده‌کریته‌وه ، به‌م دوا‌یانه‌ ئەم حالته‌ سنووری رۆژئاوای به‌زاندو ئیستا ئەوه‌ی من ئاگادارم عه‌ره‌ب و تورکیش کاریان له‌م بواره‌دا کردووه.

بینگومان نووسینی (SMS) ی خۆشه‌ویستی یا نامه‌یکی کورتی عیشق له‌ مۆبایل ، ئەگه‌ر ته‌ماشای ئەتمۆسفیره‌ گشتیه‌که‌ی بکه‌ین ، هه‌مان حالتی نووسینی نامه‌یه‌کی عیشقه‌ به‌ قه‌له‌م و کاغه‌ز، له‌گه‌ل ئەوه‌شدا ئەو بابته‌ له‌ جیاوازی خالی نین ، هه‌ر به‌نمونه‌ :

- 1- (SMS) زۆر کورت و چۆتر و مه‌به‌ست پیکاتره‌و زوربه‌ی جاره‌کان تۆ به‌ته‌نیا دێریک یان چه‌ند دێریکی که‌م وینه‌یه‌کی ته‌واو ئیستیتیکی ده‌ده‌یت و به‌ پرسیاریک یان خالیان سه‌رسورمانیک قفلی ده‌ده‌ی .
- 2- (SMS) زۆر زووتر له‌ (نامه‌) ده‌گات و زوتریش وه‌لام وه‌رده‌گریته‌وه.
- 3- له‌ رۆی ئابورییه‌وه‌ به‌ به‌راورد له‌گه‌ل قسه‌کردن خه‌رجیه‌که‌ی که‌مه‌تره‌.
- 4- بوارو کاتی بیرکردنه‌وت زۆر زیاتره‌ ، تا جوانترین رسته‌ بۆ که‌سی وه‌رگر هه‌له‌ده‌یت و .... تاد.

من لی‌ره‌دا ده‌مه‌وی به‌ کورتی ئاماژه‌ به‌وه‌ بکه‌م که ئیستا هونه‌ری (SMS) نووسین له‌گه‌ل گۆرانکارییه‌کان وه‌کو ژانریکی نوێی ئەده‌ب خۆی نیشان ده‌داو به‌ ته‌واویش نه‌وه‌ی نوێی خه‌رک کردووه ، ئەو هونه‌ری که له‌نیوان (قه‌سی ئاسایی رۆژانه‌ و وینه‌ی شیعری) دایه ، پێی ده‌لێن هونه‌ری (SMS) نووسین ، بۆیه‌ هیواخوازم یه‌که‌م هه‌نگام له‌م روه‌وه‌ هاویشتی و دلی

گێنەراتسیۆنی نوێی پێخۆش بێ و تا رادەیه کیش کار لەو (SMS) (انه بکا که تهواو له ههموو شیعرییهت و وینە ئەدەبییه کان خاتین . بیگومان هەمیشە کەمینه خەریکی ئەدەبن ، ئیستا زۆرینه خەریکی گۆرپنەوێ نامە ی رۆمانسی و سۆزاوین لە رینگە ی مۆبایلەو . ئەم کارە ی منیش بو ئەوێه ، ئەگەر بکری زۆر ئاسایی رۆژانە ، لە رینگە ی هەندی وینە ی شیعرییه وە بگۆری ، تا زۆرینه ی نەوێ کوردنالیوگۆری نامەکانی عیشق و وەفا و جوانی بکەن .

مهحمود زامدار

له بەردەم ژانریکی نوێی ئەدەبدا

هەمیشە ئەزموونی گوزارشتدانەوی مرقایەتی داپراو نەبوو لە گۆرانکارییه وردو درشتەکانی پیکهاتە ی هەر کۆمەلێک ، بەم شیۆهیه کاری نووسین دیاردەیهک نەبوو بەدەر دەبیت لە قۆستنهوێ هەموو ئەو حالهته تارانە ی خۆیان دەخزیننە ناو هاماچی کۆمەل یان هەندی جار سفت و سووک خۆیان و بارگەکانیان ، بێ بەردەباز دەپەرنهوه بو ناو ئاخنی پهیوهندییهکانی ئەم هاماچهوه ، گۆرپنەوێ (E-Mail) و (CHAT) و (SMS) هیۆین و زاده ی ئەو جوړه نووسینانە ی ئیمپۆن که لەرینگە ی ئەو

(Telekomenikaton) ه تازەهەبە هەنووکەدا هاتۆتە ئارای کارتیکردن لە بەشیکێ دیاری پەبوەندیە کانی کۆمەلگای خۆبندەواری کوردیە . بەم جۆرە ئەم بوارە زبندوانە ئیمپۆری (Telekomenikaton) و ئیرای ئەو بۆوە بێتە پورگیکێ درەوشاوەی نمایش ئامیز لە بۆاری بەستەنەو ئەم بە ئەو یا بە پێچەوانەو ، ئەفراندنی ئەم کۆمەلە لە (SMS) هە بەردەست خۆبەریش گەواهی ئەو دەدەن کەوا شاعیری کورد دابراو نییە لە جیەانی تازەگەری و ئەفراندنی دیاردە ی نوێ و بە مۆدێرنە کردنی بابەت لە رێگە هەلکەوتە کانی سەر دەم و رۆخساوە کانی رۆژانە ئیمپۆری .

زانا خەلیلی شاعیر وەک چۆن لە بەشیکێ دیاری دیوانی پێشویدا (دیالۆگی لالیک لە مێسەنجەری پەپۆلە کاندای) هەولێ دا شیعری کوردی بە سستایی ئیمپۆری ئەوروئەمریکی چە کەرە بکات یان ئەگەر راستێ بلێن هەولێ ئەویدا بەرەو دۆنیایەکی تژی مۆغامەری نووسینیکی تازە بروات کە ئیستا لە رۆژئاوادا پێرەو دە کریت ، ئەوا هەنووکە لەم کۆمەلە (SMS) ی هەدا هەولێ داوہ پریاسکە کانی ئەزمونی سיעری خۆی کۆبکاتەو شتی بنوسی لە شیعەر بکا یان ژانریکی ئەدەبی یان کرۆکی خۆدی شیعەر بێت ، کە دە کریت ئیستا بۆ ئەم کاتە ناوی لێنێن (تێلە شیعەر) چونکە لەو هێنەو شەدەلە ی گرتووە کە تێلە کۆمیتیکاجیۆنە ، یان دە کریت ناوی لێنێن (مۆبایلە شیعەر) وەک چۆن مامۆستای ئەو تازە کارە کانی شیعەر (مەحمود زامدار) بۆی هەلداوہ ، یان هەر ناویکی وەک (SMS) ی شیعری کە شیاوی ئەو بێت گوزارشتدانەو هە ی گشتی سپایلە کە ی بکاتەو .

بەلای منەو ئەم (SMS) انە ی زانا خەلیلی شاعیر زادە ی ئەو خەستکردنەو هە بێت کە لە خۆدی ریاڵیتە ی مەرجه کانی نویسی (SMS) هە کەدا هەبە و خۆی دە مەر جیتی بە سەر ئەو بوارە بچوک و تەسکە ی تیایدا بەرەمەهین پێویستە بەرەمە کە ی خۆی تیایدا بپیکینی تا ئەو راددەبە ی مشتی لە بارە ماشی نەبی بەقەد ئەو ی پارچە کریستالیکی بێت تیایدا بکریت هەموو شتە کان ، خەون و خەتا ، جوانی ئەزەل ، مەمک و پەنجە ، بەهەشت و خاپەرۆ بە چری رەنگبەداتەو ، ئەمەش تا ئەو راددایە ی بکری بلێن لەم (SMS) انەش رۆح بە پەیف دە گات و مالتاوا یی لە کلاو کۆرە ی ئەو نووسینانە دە کات کە لە ناو نازولاتی رەنگ و دەنگیان ، نازولاتی دیتنو بیستیان لە کاسە ی سەری خاوەن چێژگیر کردووە . رەنگە ئەم (SMS) انە ی لە دوو تۆی ئەم کتیبە ی زانا خەلیلی شاعیر هاتووە کاریکی بی بنەچە کەو بی رەگ و ریشە نەبیت ، بەلکو دە کریت هەر یەکیکیان لێیان بە زادە ی گۆرانکاریە کانی بنەرەتی شیعەر نامیزی ئەو ستایلە بێت کە لە بونیاتی دیری شیعری تەقلیدیدا بە دیدە کریت ، بە شێو هەبە کە نرخ بە سادە یی بدات و لە هەمان کاتیشدا چری بنوینی و زیاتریش لە پێوانە کانی هەموو جۆرە شیعریکی دەرباز بێت و پابەندی چ جۆرە پابەندیکی نەبیت .

ئەم ئەزمونە هەمیشە بی شەدەلە نامینیتەو لەو ئەزمونانە ی نویسی شیعری یان شیعەر نامیزی پێشە خۆی بە شێو هەبە ناکریت بلێن دوورە لە دەفری هاشم سەراج و کەریم دەشتی یان لە سپیەتی بەفری دلشاد عەبدووللای نەگرتۆتەو یان بە ناو سەمای بەفرە کە ی جەلال بەرزنجیدا سەمای نە کردووە یان لە هاما جی مامۆستا باوہ کری تا سەر لە ع . ع . یوسف و جەندین و جەندیی دیکە ی نە گرتی . . . . .

رەنگە سەرنج زۆر بێت لە سەر نرخ هونەری هەر (SMS) یکی کە لەم کتیبەدا هاتووە ، ئەمەش حالەتیکە هیچ گومانیکێ تیدا نییە ، خۆ ئەستەمە هەر هەموومان لە ناستیکی بەرزدا یان ناشکریت وەلاوە یان بنین کاتیک سەرنجمان زیر بێت لە مەر هەندیکیانەو ئەزمونی نووسین هەرگیز قەبوولی نییە بە ئەزمونی خەتاو قەبوول بناسریت بەقەد ئەو ی هەمیشە چاوە لێدەبریتە ئەو ی گوزارشتدانەو ی خۆدو جیەانبینیەکی بێت دابراو لەرای ئەم و ئەو ئەم ئەزمونە ی زانا خەلیلی شاعر تا جیگە ی خۆی دە گرتیەو بە جۆریکی لە جۆرە کانی گوزارشتدانەو ی نووسراو دە مینیتەو . بەم شێو هەبە ئەم بەرەمە نە بەشیکە لە ناسمان بەلام دە کریت نووسینە رەخنەبە سەر کەوتووە کان ئەو زیاتر ساغ بکەنەو سەر بە کام دایکەو یان رەچەلە کی لە کامە ناوہ رۆبە و بەدووە نی کام خاکدا تیدە پەریت ، تا ئەو کاتەش کاتی خۆبندەو هەتان خۆش .

www.kurdistannet.org

7-7-2006 16:21:29 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

سەرۆەر عەبدوڵڵا

2005/7/1

پێشەکی

دوای ئەو هەموو گۆرانکاریە گەورانهی که له هەموو رویەکەوه به سەر کۆمهڵنگهی مرقابیه تیدا هاتوه، ئیستا ته کنۆلۆژیا و تیلیکۆمیکاتسیۆن کاریگهریه کی بهرچاو و دیاریان ههیه له بهیهك گهیشتن و، قۆرخي ههندی لایهنی گرنگی پانتاییه کانی ژانیان کردوه..

"SMS" و "ئیمیل" گۆرپنەوێه له نێو گێنەراتسیۆنی نوێدا بۆتە دیاردەیهکی باوو بەرچاو، ئەو حالەتە لەسەردەمی ئێستا ماندا بۆتە بەشێک له ژبانی نەوێ نوێ، بەتایبەتیش ئەوانەیی که داچەرپاو نین، له تەوژمی شەپۆلەکانی شارستانی و ژبانی..

بێگومان هەر داھێنانیکی نوێی تەکنەلۆژی هەلگری کۆمەڵێک بابەت و تیمەیی نوێ دەبێ.. بەواتایەکی تر، لە گەڵ لە دایک بوونی هەر نامیێکی نوێی تەکنۆلۆژی، دەیان هونەری دی له دایک دەبێ، بە نمونە: که "پلەیی سیتییشن" دروست دەبێ، یەک دنیا فەنتازیا و هونەری سینەمایی لە گەڵ خۆی دەھێنێ.. دواتر له دایک بوونی ئەو فەنتازیا و هونەرە بە ناشرکرا لە سینەما رەنگی دایەووە وەک ئەوێ که له فیلمی "سپایدەمەن" بێنیمان.. من لێرەدا دەمەوێ نامازە بەو بەکەم، که لە گەڵ بلاوونەوێ "مۆبایل" لەو دەسەلەیی کۆتایی بەو شێوێهەو بوونی پرۆگرامیک بۆ نووسینی "نامەیی کورت"، لە دنیادا هونەریکی نوێ ھاتە کایەووە که ئەویش "هونەری نووسینی SMS"ە. "هونەری نووسینی SMS" چییە؟

بەر لەو لەمدا نەوێ ئەو پرسیارە دەمەوێ بلێم: ئیستا لە دنیادا رۆژانە بە ملیۆنەھا "SMS" دەگۆردرێتەو، لە ئەوروپا و رۆژئاوا "هونەری نووسینی SMS" بەشێوێهەکی ئەدەبی لەسەر رووپەری زۆربەیی رۆژنامەکاندا دەخویندریتەو، وەکو کتیبی سەر بەخۆ بلاو دەکریتەو، بەم دوا یانە ئەو حالەتە سنووری رۆژئاوای بەزانە و ئیستا ئەوێ من ناگادار بچم عەرەب و تورکیش کاریان لەو بواردە کردووە..

بێگومان نووسینی "SMS" ی خۆشەوێستی یان نامەییەکی کورتی عەشقی لە مۆبایل، ئەگەر تەماشای ئەمۆسفیەرە گشتیەکی بەکەین، هەمان حالەتی نووسینی نامەییەکی عەشقی بە قەلەم و کاغەز، لە گەڵ ئەوێشدا ئەو دوو بابەتە خالی نین لە جیاوازی، بە نمونە:

1- "SMS" زۆر کورتو چرترو مەبەست پیکترەو، زۆربەیی جارەکان تۆ بە تەنھا دێرێک یان چەند دێرێکی کەم، وێنەییەکی تەواوی ئیستەتیکی دەدەیت و بە پرسیارێک یان خال یان سەرسورمانیک قەللی دەدەیت.

2- "SMS" زۆر زووتر لە "نامە" دەگات و زووتریش وەلام وەردەگریتەو.

3- لە رووی ئابووریەو بە بەراورد لە گەڵ قسەکردن خەرجیەکی کەمترە.

4- بواری کاتی بێرکردنەوێت زۆر زیاترە، بۆ ئەوێ جوانترین رستە بۆ کەسی وەرگر هەلەدەیت و.. هتد. من لێرەدا دەمەوێ بە کورتی نامازە بەو بەکەم که ئیستا هونەری "SMS" نووسین لە گەڵ گۆرانکاریەکان وەکو ژانریکی نوێی ئەدەب خۆی نیشان دەداو، بە تەواویش نەوێ نوێی خەریککردو، ئەو هونەری که لە نیوانی ((قسەیی ئاسایی رۆژانەو – وێنەیی شیعریدا)) پێی دەلین: ((هونەری SMS نووسین)). بۆیە خواز یارم یە کەم هەنگاوم لەو رووێ بە باشی ھاویشتی و دلی گێنەراتسیۆنی نوێی پێی خۆشی و تارادەییەکی کار لەو "SMS" انە بکا که تەواو خالی لە هەموو شیعریەت و وێنە ئەدەبیەکان.. بێگومان هەمیشە کەمینه خەریکی ئەدەبن، ئیستاش زۆرینە خەریکی گۆرپنەوێ نامەیی رۆمانسی و سۆزاوین لە رێگای مۆبایل، ئەو کارەیی من بۆ ئەوێ، ئەگەر بکری زمانی زۆر ئاسایی رۆژانە، لە رێگا هەندی وێنەیی شیعری بگۆردری، بۆ ئەوێ زۆرینە نەوێ نوێی کورد، بە شێوێهەکی ئەدەبی ئالوگۆری نامەکانی عیشق و وەفاو جوانی بەکەن.

زانای خەلیل

-1-

تەماشاکە، ئەسپ سواری بەرەو
دنیای خەونە کانت دێ، مەترسەو
جاری بۆم بنووسە: خۆشەودوێ.

-2-

دەبێ مەرگ مەودا بدا، جاری
لە تۆزە بیستم، پێم بلێی:
خۆشەودوێ.

-3-

چارەنووسیکی سەیرە! من تیناگەم
بۆچی دەبێ من ئەوەندە غەریبیت بکەم؟

-4-

دوینی شەو لە خەونمدا
لە لیواری رووباری دلم تۆ
ببوی بە نیرگز..
رینگام پێدەدە تاناستی مردن
بۆنت بکەم؟

-5-

کە شەوی بیته باوەشم، من
هەرگیز پێویستم بە لە دایکبوونەوهی
رۆژ نیه..

-6-

کی وەك من بە تامی شەرابی دەنگت
مەستە.. دەی پارچەیه کی سیمفۆنیای

دهنگم بو بژهنه.

-7-

حهزم به بۆنی پرچ و تامی لیۆته ..
ئیواره ئی بی پرسی چاره نووس وهره،
با گهمه ئیرو تیکه کانی ژیان بنووسینه وه.

-8-

ئه گهر بمزانیبو وایه بهردانی دهستت
هینده گرانه، من ههر گیز نه مده گرت.

-9-

ئه ورۆ تۆم دیت ببوی به کوکوختی و
له سه ره ده لاقه ی مالی ژیاغدا ، هیلا نه ت
چا کردبوو.

-10-

دهرۆم .. رهنگه بو ئه بهد نه تینمه وه،
به لام بو هه میشه یی له زا کیره مدا
تابلۆی بیره وه ریه کانی تۆم لایه.

-11-

شه و درهنگانی مۆبا یله کهت دامه خه
چونکه جگه له دهنگی تۆ، ئاوازی
هیچ بلبلیکیش ناتوانی بمخه وینێ.

-12-

ئاھ، عه شتاری شار: ریگا ده ده ی

بیمه نیو پەرستگهی ژیانته...؟!.

-13-

پهپولهی گیانمین: سی وشهم ههیه بۆت

- 1- خوژمدهوی..
- 2- خوژمدهوی..
- 3- خوژمدهوی..

-14-

زۆرجاران لهبێ تۆبیدا،
دلّم چرووی فرمیسك دهگری.

-15-

که دهرویت و ناتینمهوه، من
ههمیشه بۆ ئهه رۆژه دهگریم
که تیبیدا له دایکبووم.

-16-

خۆزگه شیعری سهه پارچهی کاغزی
سوتاو دهبووم، تا ئهه نهسیمى ئهوینه
را یماڵیبوو مایه ژیر پییه کانت.

-17-

نامهوی چاو له دیدارت بترو کینم..
دهترسیم غهریبیت بکهه!

-18-

ههزم نهده کرد تووشی که نهفالی
خهفتهت بکهه.. بهلام ئهوهیان
داخوازی خۆت بوو..

-19-

بەلای منەوه گرینگ نیه که تۆ منت
خۆشبووی، چونکه زەمەنیکی درێژه
من بریارمداوه تۆم خۆشبووی.

-20-

دەتەوی له نیۆ کایه کانی ئەفسانەو خەیاڵدا
عیشق بکە؟ ناوتم بۆ بنووسه تا پیت بلێم:
خۆشم دەویی.

-21-

"SMS" ه کانت وه کو ناخت فیر دەوسین
توو خودا دواين رسته م بۆ بنووسه
لهو شهوه تهنه پاه دا.

-22-

وه لایم مه دهوه گیان، به لام چاوپرێه.
لهو زووانه هه والی مهرگی منت بی ده گا.

-23-

تۆ که خۆریت، وه ره نیۆ جهننه تی دیدم، چ ده کهی
لهم دلتهی پر شه ره و سینهی سۆزاغدا؟
نالی

-24-

ئهی ئەفرۆدیت: تۆ نوێترین دەستوری
عیشقت له ههولێر دارشت..

-25-

بۆ کوی دەچی؟ من لەناو زاکیڕەتدا
هەلکۆلدرام!؟

-26-

دەریای خەفەت شەپۆلیدا، بەرەو
باوەشی تۆ نێم، روو لە کوی بکەم
ئە ی خودا؟

-27-

کە سەفەرت کرد، دلی خۆت لایین
بەجی بێلە .. تا شەوانە لەسەر قەرۆیلە
دلەمدا بیخەوینم..

-28-

کە بریارە بەیانی یەکتەر ببینن، من هەرگیز
باوەرم بە هەلەهاتی خۆر نەماوە..

-29-

هاوین بوو بارانی عیشت داباری،
پێدەچی لە زستاندا بە هەتاوی
رۆحت گەرمم بکەیتەو..

-30-

شەو بەسەر پشت و روو لە ئاسمان
راکشابووم.. تا تیربووم لە گەلت دوام.
لە کۆتاییدا بۆم روون بۆووە کە من
مانگ بە تۆ تێگەشتبووم..

-31-

ئه ورو هه وائم پيگه پيشت كه سه فەر ده كهی
ده كری بۆنی باوهشی من، له باوهشی
یه كیكي تر دا بكهیت..؟

-32-

تا تۆ نه هاتیه ناو مهمله كه تی رۆحم
من نه مه ده زانی هیینه ده خۆمم خۆشه ووی..

-33-

بۆ نابی له جیاتی وشه، رۆحمت
له "SMS" یكدا بۆ بنییم..؟

-34-

(ته موز مانگیکی دژواره)
گولی بیره وهریه كانی تیدا ده پروی.

-35-

(پاش زریانی بیدهنگی)
هیوادارم سامالی دهنگت ههلبكا..

-36-

كهی دبی سه فیری به ره و رووناکی
بكهین...؟

-37-

له و زستانی لیكدا پرانه دا

من وام خۆم به دیار ئاگردانی

بیره وهریه کان گهرمده کهمهوه..

-38-

خۆزگه "دافینشی" بوومایه، ئهوکاته
له جیاتی مۆنالیزا، تابلوی تۆم ده کیشا..

-39-

که ههوالت نیه، دیاره دهتهوی
فیرم بکهیت، بتوانم لهبی توییدا
بژییم..

-40-

نازنام تۆ چهند غهریبی من ده کهیت؟
بهلام دهزنام چرکه بهسهر مندا تیناپهیری
که تیبیدا بیر له تۆ نه کهمهوه.

-41-

ئه گهر دهتهوی رادهی خوشهویستی من
بو خۆت بزانی، نهوا برۆ پرساری
مه یخانه کانی شار بکه..

-42-

که له ئاوینه له رووخساری خۆم دهروانم
تهنها تۆ ده بینم.

-43-

ئه گهر ئیواره بی منت به شیتی
له سهنتهری شار دیت، شهرم نه کهی

زەر دە خەنەیه کی پر له خەفەتم بۆ بکە.

-44-

(کە ئیستا له خۆم دەروانم،
من رابردووێکی رهشم،
ئایندهیه کی سپیم له باوهشدایه.)

-45-

سهرم بقلیشینه.. له ناو میشکدا
جگه له خۆت هیچ شتیکی دی
به دی ناکه ی..

-46-

ئهو کاته ههست به ژيان ده کهم
که بۆنی بچووری پرچت ده کهم.

-47-

حه زده کهم هیلانهیهک له نیوان
ئاسمان و ده ریا چابکهین و لهوی
ژیان به سه ر بیهین.

-48-

خۆشهویستی له "شه ترهنج" ده چی،
همیشه عاشقه شیته که، زووتر
مهلیکی خوی له دهست ده دا.

-49-

قهرویله به کی دوو که سپیم، له ژووری
هوتیلی خهون به کری گرتوه.
دێی پشووی هاوین لهوی به سه ر بیهین؟

-50-

تۆ-ئاو-ی، جاری تێرم دەکە ی و
جاریکیش دەتوانی بە سانایی بمخنکیتی..

-51-

ئەورۆ که لەیە کتر دابراین، بۆ
یە کهمین جار لە ژیاندا
بیرم لە مردن کردەو.

-52-

بە ناینده پێیکه نه و بۆ ئیستاش بگری
مه ترسه و بنوسه: خو شمه وئی،
خو شمه وئی، خو شمه وئی.

-53-

په نجه ره ی دلت ئاوه لاکه، کۆتری ده بینی
له منه وه به دهنو که کانی، په یامی لیومی
بۆ هیناوی.. به دلی، سوره تی سۆزی
بۆ هیناوی.. به رۆحیشی وشه ی
خۆشه ویستی..

-54-

ئهی ئیمپراتوری عیشق و جوانی:
له رۆحه وه غه ربیبت ده کهم.

-55-

ئەي بەلنډەي خەفەت:

هەنگي رەنگم پيويستي بە
گولتي دەنگتە..

-56-

کەعبەي مەن بۆ ناكري بەرامبەرم بوەستي
تا رۆژانە (5) رکەعت نويزي
عيشقت بۆ بەکم..

-57-

گلينه کام: تۆ لە هەناسە پيويستري
چاوهرنم بيته نيو سيه کام.

-58-

هەناسە کام: مەن بە "SMS" ه کەت
سەرخۆش بووم.. ئەو کاتەش مەسترو
بەختە وەرتر دەم، کە تۆ لە باوەشدا
بيينم.. (ماچت دەکەم تاوسي خودا).

-59-

شاسواري خەو نە کام: لەبى توييدا
هەرگيز خەو ناچينه چاوام..

-60-

فريشتهي فیر دەوس: ئەي حۆري دەريا:
ئەگەر دەزانی چەند بێر دەکەم،
يە کراست لەعلی لپوت بە "SMS" يک
دەنيري.

-61-

گولیم تازە بیرم دە کردی، هه‌میشه
ئومیدمه جارێك چاوه سحراره‌یه کانت
ماچ بکه‌م.

-62-

ئه‌ی خۆری ته‌مه‌م: تیشکی رووخسارت
له‌ گیامدا ده‌دره‌وشینه‌وه، نه‌ گهر تو بیته لام، گولی گیان و ژیانم
ده‌ گه‌شینه‌وه.

-63-

گوناهی من نیه، چاره‌نوس بوو گوتی:
به "SMS" یك سه‌ری له‌ مالی دلی بده.

-64-

حه‌یرانتم دل له‌ دل مه‌ده و
ته‌نها جارێ بۆم بنوسه:
(ماچت ده‌ که‌م).

-65-

ده‌خیلت بم، نه‌خیلی یا رووتایی
وه‌ها شیرین، سینه‌ نه‌رم دل ره‌ق
نالی

-66-

وه‌ره له‌ گه‌لم بۆ دووری ناوه‌دانی،
تا له‌ ناو ته‌نیایدا، چیرۆکی
عیشقیکی بیگه‌رد بۆ میژوو تو‌مار بکه‌ین.

-67-

حه‌زم ده‌ کرد له‌ جیاتی "SMS"

بەپەرەسیلکە سەلاوی

عیشقم بۆ ناردبای.

-68-

خۆزگە چاویکت لێم دەبی که

له نیو ئۆقیانوسی ئەشکدا

نوێژت بۆ دەگەم.

-69-

مەترسە و نەهێنیە کانی روحتم بۆ بنوسە،

خودای عیشق دەتپاریزی.

-70-

تیشکیک لەتۆوه بەرەو من دی

شەوی دەروونم رووناک دەکا..

-71-

ئارامبگرە، فیر دەوسی ئاینده چاوەرێمانە.

-72-

تۆ بارانی، دلۆپە کانیشت تیر..

دلەم هەمیشە بۆ تۆ نیشانە،

بمکوژە و جاری بلی: خۆشەمەوی.

-73-

له دەبجوور و ئەنگوستە چاویشدا

رووخساری تۆ له هەموو جوانییکدا

دەخوینمەو ه.

-74-

ئەو شەو لە فایز هەستی
دێم و پێکی لێو کانت دەخۆمەو ه.

-75-

گەر تۆ نەبوای، ئیستا من لەناو
باری مردن، پێکی خەفەتم هەلەدا.

-76-

چاوهرپیه روژی دادی،
دەست لەناو دەست
لە کەناری دەریای ژیان
زەمەن دە گوزەرینین.

-77-

ئیمپراتۆری سەرزەمینێ ژان
بەسە ئیدی بە سوپای برین
بەهەشتی روحم کاول مە کە.

-78-

گۆلی:

شاری پر شۆری مەحەبەت مات و خامۆشه
بە قانونی تەجەننۆن شۆرشێ ئینشا نە کەم چیکەم؟
مەحوی

-79-

لە گۆشەیه کدا دانیشتووم،
ئاسۆی چاوەکانی تۆ نەبی
هیچ تروسکانەو هێی نابینم

لەو گەردوونەدا .

-80-

مامزی زنار کێوی خەیاڵم

لە زاکیرمدا غارغارانی عیشق دەبینم ..

-81-

لە جیاتی سەفا تۆ شینت بێ فرۆشتم
خەم و کۆفان و ئەشک و گریت بێ کرۆشتم.

-82-

چەند روژی بەر لە ئیستا کە تۆم بینی
دلم لەرزى .. بۆ نایەى بە عیشق
ئەو بومەلەرزەیه بوەستیتی؟

-83-

من بێردە کەمەو، کەواتە بە تەنیا
تۆ هەیت ..

-84-

لە دووریتدا دلم بۆتە پاژی سەهۆل
وەرە بە تیشکی دەنگت بیتوینەو.

-85-

بە یاقووت بناغەى عەشق دارپێژە
با تاوهرى ئابندە بەرز راگرین ..

-86-

-87-

پیش ئه وهی تو بیسته نیو ژیا م

من له مردن ده چووم ..

-88-

سو پاس بو "SMS" ه که ت،

به لام من له بیستانه تر دا

میوه جاتی عه شقم چاندوو ه.

-89-

کاتزمیر "....." وه ره لای "....."

بو ئه وهی تاوی ده ست له ملی عه شق

بکهین و، سه ما بو ژیا ن بکهین.

-90-

وه ره ئه فین

شه یدام به پرشنگه کانی خو ری و یسان

(هاشم سه راج)

-91-

که ئیمه هینده دره نگ به کترمان ناسی

ده بی گله بی له خوا وهندی چاره نووس بکهین

چونکه ئیمه له نه زه له وه بو یه کتری

خولقاوین ..

-92-

ئه گهر دووری نیوانمان، دووری نیوانی
دۆزه خ و فیرده و سیش بی، به لام
تۆ هه میسه له هه ناسه لییم نزیکتزی.

-93-

لییم مه تۆری و باش بزانه، هه میسه
راستی له درۆ جوانته و،
خۆشه و یستی له رق.

-94-

که له گۆله کانی باخچهی ماله و هه مان
ده پروانم.. تۆم بیر دیتته و ه..

-95-

دلتهنگ مه به دلتم، تاریکی به شیکێ ژیا نه
به لام دوای هه موو ئاوابوونیک
هه له تاتنیک هه یه.

-96-

ئه گهر بجزانیبو وایه ئوقیانۆسی
خۆشه و یستی تۆ هینده قووله،
ههر گیز به که ناریشیدا رته نه ده بووم.

-97-

تا کو تۆم نه ده ناسی، نه مه ده زانی
(خۆشه و یستی) له مانای مردن
تیناگا..

-98-

من له گهه ئه وهش که پروام به

(تەملیکی) مرۆڤ نیه، بەلام

رینگا بەخۆم دەدەم بێم بە هی تۆ..

-99-

لێدەگەرێی بێم، لەباخچەی گیانت

گولچنی بکەم؟

-100-

من گومان ناکەم کە تۆ گەورەترین

ستاری فیلمی ژبانی، بەلام گیان

با منیش ئەو پالەوانەم کە لەو

فیلمەدا تۆی خۆشەوێ..

- 101 -

لەسەردەمی پۆست مۆدێرنیزمدا

کلاسیکیانە خۆشەوێ..

- 102 -

ئەی دل: خەفەت مەخۆ..

بە (حەپە حەپی سەگ)

رووباری عیشقان ناوێ گر نابێ.

-103-

پەیمانەیه کم لە شەرابە دەنگت بێ بدە

با بەسەر خۆشی پیلوێ کانم لێک بنێم..

-104-

ئەو کاتە دەتوانم چاوە سێحراویە کانت

ماچ بکەم.. کە تلیاک بچەمە نیو

ساغەریک و شاری بێ سەر خۆش بکەم.

-105-

گۆلێ: جاری بە نووسینی ئەو (9) پیتە
فێردەوسم نیشانده (خ.ۆ.ش.م.د.ه.و.ی.ی).

-106-

ههزم ده کرد تو گۆل بووایت
منیش ههنگ.. یان من گۆل بووام و
تۆش په پووله.

-107-

ئهورۆ خهريکی خویندنهوهی شيعر بووم،
به پهنجهره کراوه کهمدا، کوکوختينک
خۆی کرد به ژوروهوه، وایزایم تو بووی!؟

-108-

ئوهندهی له دلم دهروانم،
هه له سیویکی له تکراو دهچی،
له تیککی هی ژنه کهم و له تیککیشی
هی تو..

-109-

ئیدی باوهر ناکهه "چاو" جوانی
دروست بکا.. چونکه تو جوانیکی
رههای.

-110-

من له تۆدا دوو شتم خوێشدهوی:

1- ئەو درهوشانهوهیه، که له ناخی

تۆدا بهرهو من دی.

2- ترووسکانهوهی ئەو جوانیهیه که

له رووخساری تۆوه بهرهو من دی.

-111-

پیش ئەوهی ماچی لیوت قووت دەم

له نێو دەمدا، غهغهره ی پێده کهم.

-112-

شهوی رابرد، روو له ئاسمان راکشایوم

که زانییم مۆبایله کهت داخراوه، به ناچاری

سه بارهت به تۆ له گهڵ نهستیه کان دوام.

-113-

ئه ی زهردهخه نه ی خودا: بهك "SMS" ی تۆ

رێرهوی رووباری بیوگرافیای منی گۆری.

-114-

که زهردهخه نه ی مندالیک ده بینم ..

تابلوی به کهم دیداری نیوانی

(خۆم و تۆم) ده کهوینته وه یاد.

-115-

ناه گولێ گیان: چه ند شیتانه

له ژیر به فری چاوه روانیدا هه لده رزم!

-116-

پیت وایه بتوانین پهنجهره داخرواوه کانی
ئاینده، به رووی خووردا ئاوه لا بکهین؟

-117-

من بهتەنیا بۆ خاتری پیکهین هاتمه
نیو زه مینی ژیانی تۆ، کهچی ئیستا
تووشی گریان هاتووم.

-118-

حهز مه تهله فۆنیکی ههتا ههتایت
بۆ بکهم..

-119-

همیشه "ئیستا" له "ئا کام" جوانتره..
لیگه ری با له "ئیستا" دا سه فا بکهین.

-120-

سۆزی پهنجه کانت داگیر سینه
با ژووری گیانم رۆشه ن بیته وه.

-121-

تۆ کلیۆپاترای چاخی، له سالی 2005 دا
ولاتی ئیسته تیکی خۆت له ههولیر پیکهینا.

-122-

-123-

وەرە لە هەریمی گیانم،
ئەزەلیتەین کابینەیی حکومەتی
عیشق دامەزرینە..

-124-

ئەیی بەفر حەزناکەم پەپوولەیی ناخت
بە ئاگری وشەکانت بسووتینم.
دلتەنگ مەبە، هەمیشە برادەراییەتی
خۆشترە لە تۆران .. راستە ؟

-125-

لە وەصلی تۆ زیاتر خەوفناکم، نەک لە هیجرانت

بە میپیلی شەمع و پەروانە، بەلێ، عاشق دەبی وایی!

نالی

-126-

پانتاییەکانی عەقڵت فراوانکە، بۆ ئەووی سۆز
داگیری تەخت و تاراجت نەکا..

-127-

گیان: ببورە کە ئازارم دای
دەزامم خۆشەویستیش سنووری خۆی هەبە.

-128-

سویندم بە عیشق، هیچ عیشقیك
هیندەیی عیشقی تۆ

تامی سووتانی پێی نەچیژتووم.

-129-

ببوره گولم: که به سەرخۆشی
شبتیه تی عیشقی خۆمت به وشه
بۆ ههڵدهدهم.

-130-

ئێستا جاری بهخته وهرم که تۆم
له ژێر کهلبه ی هه موو گورگه کانی شارفراند و
جاریکیش ناشاد، که ناتوانم بۆ نه به د
له قهرویلله ی باوه شمدا بتخه وێم.

-131-

تا سهر ئیسقان ده تپه رستم..
ئه وشه وه هاتمه بهر ده رگه تان
که چی ژنه کانی گهره ک لینه گهران.

-132-

دلتهنگ مهبه که په نهانی رۆحم لای هه لم در کاندوه،
خۆ ئه گهر قسه کانی رۆحم بۆ بهرد نه کهم،
منت بۆ هه تا هه تابه له ده ست ده چی.

-133-

خۆزگه تۆ خوا وهندی په رستگه یه ک ده بو ی،
تا رۆژانه کړنۆشم بۆ بهرد بوای..
"ماچت ده کهم فریشته ی گیانی من"

-134-

ئه ستیره دووره کهم، خهونت پر بێ له بۆنی بخوور..

-135-

وهه به هه من.. تا ته مه نه باقيم
بكه مه ملوانكه يهك و له گهرده نه ته هه له واسم.

-136-

-ئه ئه لاواوه موره كه ئه به په نه ره
داخراوه كه م.. دله كراوه تم خو شه ده وئ.

-137-

هه .. دو ئه شه له خه و نه دا
له پشته وه ئه نفوسه كه ت نو سرا و بوو (اعزب)!

-138-

ئه وه نه ده له پيكي شه را ئه چاوت
خوار ده وه، ئه ئه سته سه ر خو شم.

-139-

له ره وه تا قيا مه ت، هه مه شه چا و ده بر مه
ئه اسمان.. به لكو له نه به شه ويكي ئه نه گو سته چا و دا
ده به ته زيوس و، به با وه شه وه ده مه به ته
ئه اسمان..

-140-

خوز گه ئه واران ئه و گلا سه بو ام
كه پيكي شه را ئه پي ده نو شي و
پاشا نيش توور هه له تدا بو ام.

-141-

شەوت شاد، ئەی میوانی بەردەوامی
مالتی خەیاڵم ...

-142-

گیان: بریا بۆ هەمیشەیی لەژێر سیبەری
تەنیایدا خەوی غەفلەتم لیکەوتبووایە..
نەوێک تووشی لافاوی خۆشەویستی تۆ
بەتایە..

-143-

من بە تەنیا پێکی خەفەت بۆ ئەو کاتە
هەڵدەدەم .. کە تۆم تیا ناسی..

-144-

ئاگری فیراقت دەمسوتینی، دیارە تۆ شەمعیت!؟

-145-

هەتاوی چاوەکانت لە جیاتی درەوشانەو
تاریکی پێدام..

-146-

پارکی سەبەرم سوتا، بارانی دەنگت دابارینە..

-147-

بیورە پەپۆلە، کە گۆلی دلتەم بە

-با- ی نازار هەلۆەراند.

-148-

من پەشیمانم، کە زمانم بێ تەتەلە

کریستالی دلتی شکاند.

-149-

ئیمە ریبواری دوو ریگای لیک جیاین..

من جەنتاکە ی خۆم پێهەو بێ ناوەردانەو

ریگا دەگرم.

-150-

بارانی پەشیمانی تەری کردووم

ئێستا بەدوای دۆزینەوێ خۆریکی نوێم..

-151-

بڕیار بوو بێی کە نەهاتی من

لەژێر ناگری چاوەروانیدا بووم بە شەختە.

-152-

بۆ ناگری شەوی لەژێر روشنایی

ئەستێرەکاندا، نامەکانی "ماچ" بگۆرینەو..؟

-153-

هەزارەها میلەم لە ژياندا بڕی تا تۆم

دۆزیهوه .. کهچی ئیستا له نیو دلما

و نبووت، بۆ کوی رویشتی؟

-154-

بیوره گیان: که لیشاوی "SMS" ه کانم

شالای نازارت بۆ دههین، بهلام ئەوهیان گوناھی عهشقه.

-155-

من به خهتی فرمیسک،

پیرۆزبایی ژیانیکی نویت بۆ دهنیرم.

-156-

چی له بیره وهریه کان ده کهیت..؟

بروا ناکهم ریگای به خته وهریت لی نه گرن.

-157-

که دووریت و دوورتر ده بیت، چۆن ده توانم

بۆ نزیکبونه و هت ئەشکت دانهریژم.

-158-

پیتی یه کهمی ناوی من له ملوانکهی گهردهنت

دا که نهو، هه لیده نیو رووباری بیره وهریه کانت.

-159-

که تۆ له باوهشی یه کیکیتر دا ده خهویت

من ده بی پیرسم: ئەی مهرگ بۆچی

پیتناگه م؟

-160-

قەدەرێکی سەیرە، من چاوەرێ بووم
لەبەھاردا تۆ بباری، کەچی من
بە تەنیا تۆفانی نامورادیم لێ دياره.

-161-

یادگار یە کانت دەسووتینم
تا خۆم لە مەرگیکی حەتی دەرباز بکەم..

-162-

من ناتوانم ریگی رویشنت بی بگرم
چونکە چارەنووس پەنجەرە
هەلقیینی بۆ ئاوەلاکردووی.

-163-

لەو زستانی لیکداپرانەدا
من وام خۆم بە دیار ناگردانی
بیرەوهریه کان گەرمدە کە مەو.

-164 -

بە حوبری نیو دەمارە کاتم، کە فالی
عیشقت بۆ دە کیشم و لە بنهوش
دەنووسم: تابلۆی سپیە.

-165-

نەدەبوو بچیتە نیو ئەو "قەفەزە زیرینە" ی
کە دواتر دەبی بە ناگر..

-166-

تۆ بە تەنھا بو من لەدایکبووی،
"سالنۆژی لەدایکبوونت پێرۆژی"

-167-

بنوسن لەسەر کینلی مەزارم
شەهیدی عیشقم، مەدەن ئازارم
فۆلکلۆر

-168-

کە چرکە یە کەم تۆم دیت، من تیگەیشتم
هەزاران سالە من بە دواتەوه وێلم.

-169-

نامەت پێکە ..
دەنگت شەرابە ..
چاوەرێم سەرخۆشم کەیت .....

-170-

چەند رۆژیکە من لەژێر سیبەری
سێدارە ی پرچی تۆدا، ژیان دەگوزەرێم.

-171-

بە ناچارایی پێرۆزبایت لێدەکەم ..
بەرۆ تامی پێکی لێوی تر بکە.

-172-

ئەگەر لە شاخی رۆحت بەفریش بێ
من لەناو تەزیندا، خۆم بەخۆری
عیشقت فینک دەکەمەوێ.

-173-

خۆشەویستی لە دکتۆریکی جەللاد دەکا
دەتوانی مێشکت هەلزێنی..

-174-

تۆ گرتیکی گەرەت هەیه
یەکیکت خۆشەوێ بوونی نیه.

-175-

من ئیمانم بەو هەیه که تۆ تەنیا مولکی منی
خۆ ئەگەر لە ریاڵیستیشدا هی من نەبی
ئەوا لە فەنتازیاکاندا بە تەنیا هی منی.

-176-

حەز مە پەنجەرە ی گۆیچکە کانت دابجەیت
لەو کاتە ی جگە لەمن، یەکیکی تر
پیت دەلی: خۆشەوێ.

-177-

قەلەمی گیانم سەبری نەما،
هیندە ی فرمیسکی وشەت بۆ دارپۆی.

-178-

که پیت وایه من غه ربییت ناکهم
ئهوا برۆ پرسباریکی گریان بکه.

-179-

به دووریت مه مکوژه تاجی سه رم:
سپیدهیی له نیوانی چیاکانی زیان
وه کو خۆر بۆم دهر که وه.

-180-

چاوه پێی ئه و رۆژهم که تیشکی خۆری
چاوانت، له رووباری پر له خهفته تی ناخم بدا..

-181-

شانازی به خۆم ده کهم، که تۆم
له ژیر چرنوکی هه موو پیاوه درنده کانی
شاردا پفاند.

-182-

لایمن له تهرازووی بووندا، تۆ
له جیهان گرانتری..

-183-

وینه که تم پیگه یشت به جلی بوو کیتی
ئۆف: چهند له دۆزه خ ده چوویت!

-184-

که ناتوانین دهستی یه ک بگرین
ده بی گونا هه کان بجهینه ئه ستۆی کی؟

-185-

هەر بۆ ئەوەی رۆژانە سیحری چاوەکانت ببینم
رەنگە لەو رۆژانەدا عەرەبانەیه کی
مکیاجفرۆشی بکرم.

-186-

گلۆپی سۆرتاریک داگیرساو ..
سیمفۆنیا پینکراو ..
دوو پیک شەرابیش دانراو ...
بۆ نایە سەری لە ژووری دڵم بدە؟!

-187-

بە خانەوادە کەت بلی: لەو رۆژانە
ئەسپ سواری دی و ، بەرەو
کەنار دەریای دورگەکانی نادیار
راپێچم دەکا ..

-188-

کەسیکت دیو، بەنیو دڵ بژی،
تازە چۆن دەتوانم بەجیت بێلم؟

-189-

کە ویستت جیم بهێلی، یاسینی

عەشقم لەسەر بخۆینە.

-190-

دەمانیک بوو غەجەر بووم لەنیو دنیای
ئەویندا، زۆرم خۆشویست، زۆرم ئەزمووناند
کەچی وەك تۆ، هەرگیز نەمدیوه.

-191-

بەیانیان کە لە خەو رادەم، زوو هەست دەکەم
هێشتا سەرم کاسەو، خوماری شەرابی
عیشقی تۆم.

-192-

کە نازارێشم دەی، من چیژ وەرده گرم،
بیووره کە ریگای تۆرانت پێدە گرم.

-193-

لەو رۆژەووی کە تۆ وەکو شەو بۆیی
لەنیو گۆلدانی دلی مندا روای،
من هیچ جیاوازییک لە نیوانی
رۆژ و شەو بەدی ناکەم.

-194-

رۆحم کاغەزێکی بەفرینە، وەرە
بە زەخرەفەیی ئەقین بپراژینەو.

-195-

من لەکەلینی نیوانی گریان و
پیکەنیندا، تەنیا تۆم لیدیارە.

-196-

دێی له گهلم؟
بۆ نیۆ ئاگری فینکی عهشق.

-197-

ژیان هات و چوو..
من هیشتا له کحولی لیوی تۆم
نه خوار دۆتهوه.

-198-

شه و نیه بالندهی رۆحم
قهفهزی جهسته جی نههیلێ و
سهریک له مالتی رۆحت نه دا.

-199-

"SMS" یکم بۆ بنووسه، با پیته کانی
پر بی له گولای عهشق و
وشه کانیشی پر له ماچ.

-200 -

ئه ورۆ که له یه کتری دا پراپین
بۆ یه که عجار بیرم له "مردن"
کردهوه.

-201-

گلینه کانم: ناگاداری خۆت به
ده ترسم به پایزی وشه
چرۆی عهشمان بوهرین.

-202-

دەنگت ئەلماسە، رەنگت یاقوت ..
بۆچی نایبیتە نیو مۆزەخانەی گیانم؟

-203-

وەسیەتم کردیە، کە مردم "SMS" ه کانت
لەناو گۆر لەژێر سەرم دانتین ..

-204-

ئیدی لێرە بەدواوە چەوتی بەسەر 14 ی فێرایەر
دادەهینم ، ئەو رۆژەش دەبیتە جەژنی
خۆشەویستی کە تۆم تیا ناسی ..

-205-

هەزەمە تا ئاستی مردن ئاوریشمی پرچت بۆنیکەم،
لە رۆحمدا بتوینمەو، ئینجا روو لە
کوخی خەون ریگا بگرین .

-206-

ئاگاداری "جەستەو روحت" بە، چونکە
ئەوان هی منن و بە ئەمانەت لای تۆم
جێهێشتوو،

-207-

لە سەحرای سینە خاری غەم روواوە ..
لە هەوری دل خەفەتیارانە ئەمشەو .
نالی

-208-

گیان لەسەفەردام.. بۆنی پرچت لەو
دەشت و دەره دەکەم... ئەو هی دەچیتە
نیو سیە کام هەناسە نیە، تۆی لەشیو هی
هەناسە ژیا م پێدە دە ی.

-209-

ئەو کاتە، خەو لە مالی چارم رادە کیشی
کە بە "SMS" ێک گیانم راهە ژینی.

-210-

تۆ لەو مانگە دەچی، کە درەوشانەوت
بە تەنیا بۆ گۆمە.

-211-

ماچت دەکەم ماچ.. کە هی دینی
لە ژیر سیبەری داری سەفا
سەر بنی بە سینگمەو ه؟

-212-

گیان دوای نوستی شار
من لە شاشە ی مۆبایله کەت دەردە کەوم..
ئەو کات تیشکی دەنگت دەکەمە پێک و دەبۆ مەو ه.

-213-

7-7-2006 16:21:29 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

دەر وونم: لەپشت هەر داھینانیک
خۆشەویستیەکی ئالۆز و شاراوە ھەبە،
ئەو جۆنێن رستەبەک بوو "جۆن ناش"
ھەلیدا .. دەبی تۆش ئەو نەبیت بۆ من؟

-214-

لە شەوانی تەمۆز کە روو لە ناسمان
رادەکشین، ھەز دەکەم لە ئەستێرەکان وینە
وشە "وفا" ت بۆ دروست کەم؟

-215-

ببۆرە کە دوینی شەو بەر لە تۆ
-با- ی خەو راپیچام، بەلام
ئەو بەیانێ، تۆ ببویت بە دوو دەست
لە نەسیم و واگات ھینام .. سەحەرت
باش ئەم نەسیم.

-216-

دەزانم ھەموو رینگاکان داخراون
بەلام من چ گوناهیکم ھەبە، کە
لە پشت رینگاکەو تەنیا تیشکی تۆ ببینم.

-217-

له دووشمه مه دا خودا دهستیکرد به
دروستکردنی دنیا.. من و تویش
له دووشمه دا دنیای رۆمانیکمان
بو دنیا هینایه ئافه ریده.

-218-

ئه گهر چی له ریالیستدا لیت دوورم
به لām تو هه میسه له ناوه وهی مندای.

-219-

ئه ورو کراسی که تانی ئالو والای
بیره وه ریه کانم پۆشیوه، بخوورم
داگیرساندوه، مالم له پهرستگه ده کا..
چونکه یادی جهزنی یه کتر ناسینمان ده که مه وه.

-220-

من ناتوانم پیت بلیم: خو شمه ده وی
چونکه ده بی وشه یه کی دی هه بی
له سه رووی ئه و، که هیشتا
هیچ فرههنگیک ده رکی پینه کردوه

-221-

له دهستم بو وایه زار و ه سازه کانی دنیا
کو ده کرده وه، تا ئه و وشه یه م
بو دارپژن که من له هه ستدا

-222-

ئىحساسم رىنگى پەنجە کاغە، ناھێلى پۆت بنوسم،
چونکە هێچ گوزارشتىكى لایەق بە تۆى
بى نیه.

-223-

تووخوا سنوورى شار جى نههیلی
ئەى من روو له کامه لا بکهم..؟

-224-

بۆ وا راکشای له نيو پینخهفی گیانم..؟
وهره له نيو قهرویلتهی ئاوی
چاوه کاغدا بجهوه.

-225-

که ئەورۆ نيوهرۆ بیدهنگ بووم
ههزمکرد زنجیرهى خهونه کانت نه پچرینم.

-226-

_زۆر چاورپی وهلامت بووم
چاوم درزی برد.. که گهیشته
نوسراوو "Uncompleted massage"

-227-

ماچی دهمه کهى دامی، که دامی سهرومالم
بنواره چ صهیاده، چ جهللاده به حالم
نالی

-228-

ناسمانی بە یانیت داپۆشراوی بە ههوری ههنگوین.

-229-

ئەو شەو لە غیابی دەنگت
لە گەل تەنیایدا گۆرانیمان بۆ یەکتەر دەچری.

-230-

پهنجە کانم تینووی ئاوی گلاسی لیۆتن.

-231-

لێدەگەرپی زۆر زۆر بە هیۆری
بە نووکی قامکە کانم، ههست بە
گەرماپی پیستی روومهتت بکهەم..

-232-

ئەو کاتە دەتوانم لە بیرت بکهەم
کە یەکیک بتوانی گلاسی ئاوی
رژاوی نیۆ لم کۆیکاتەو

-233-

جگه له تۆ من کهسم نیه
جگه له من تۆ کهست نیه
دەکری یەکتەر بیکهس نە کهین؟

-234-

E – کچه که:

عەقلانیەت لەو دایە که دەرك
بکەم، رۆژیک دادی هەڵدەفریت و
بە تەتیاپی بە جیم دەهێلی؟
F – کورە که:

سویندم بە عیشق و بە هەموو شتە جوانەکانی گەردوون،
بە جیت ناهیلیم، مەگەر بمرم!

لەو دەمەدا:

کچه که برای دیتەوہ .. یان تۆری "کۆرەك تەلیکۆم" تیکدەچی .. یانیش بە لانسەکان بریتی دەبن لە سفر .. هەر چیهك بی!
رۆژیکى نوێ دادی و دەست دەکەنەوہ بە نووسی "SMS" و لە جیاتی کۆتر و پەرەسیلکە بە ئامپێرک نامەى عیشق
دەگۆرنەوہ که پێی دەلین "مۆبايل".

• سوپاسم بۆ بەرپێزان : م.مەحمود زامدار، کاک هاشم سەراج ، د.سەرور عەبدوللا، سەرۆی ئازیز (سەرکەوت وهلی)، کاک بیکەس
حەمەد قادر، باهۆز، که هەریه کهو بە شیوهیهك پشتگیری ئەو پرۆژەیان کرد .

• سوپاسیکى داپۆشراو بە کراسى درەوشانەوہ بۆ تۆ، ئەى دوماهیترین ئاسمانى سەوزى ئیستەتیک و سەفا، که ئەو تیکستانەت
هینایه نافەریده، خو بەشیکیشی هەر هەلقولایى رۆحی پر له یاقووتی بەرپێزن .

• سوپاس بۆ مۆبايله کهى ((دەریا)) ..

بەرھەمەکانی نووسەر

2005 - 1995

- 1- کړنووش، ههولێر: نووسینگەى گۆفارى وێران، 1995، 70ل.
  - 2- فیردەوسى بەفرەگان، ههولێر: (ب.چ) 1996، 52ل.
  - 3- پرۆزەى برادەرانی زناك، ههولێر: (ب.چ) 20، 1996ل.
  - 4- سەفرەکانى ئۆرشەلیم، ئەلمانیا: (ب.چ) 1997، 180ل.
  - 5- سەفای تەم، ههولێر: مالی شەرەفخانى بەتلیسى، 2000، 67ل.
  - 6- زایزۆنى دووهمى زناك، بە هاوبەشى لە گەڵ هاشم سەراج، ههولێر: لە بلاو کراوەکانى رۆژنامەى میدیا، 2000، 44ل.
  - 7- لانهان کێلگەى حەشەشە، ههولێر: (ب.چ)، 2001، 125ل.
  - 8- دیالۆگى لایك لە مێستىجەرى پەپۆلەگان، ههولێر: لە بلاو کراوەکانى دەزگای بەدرخان، 2004، 153ل.
  - 9- گومان مەكە خوشم دەوێ، ئەلمانیا، 40، 2004ل.
- گومان مەكە خوشم دەوێ - چ 2، سلیمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 50ل.
- 10- دووسەدو سى و شەش (SMS) ی شیعری، سلیمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 109ل.

نجیرەى کتیبە چاپکراوەکانى کتیبفرۆشى سۆران - ههولێر

- 1- گرهو، عەزیز نەسین، و/ لە عەرەبیبیەو هەمال گەردەسۆرى، ههولێر: (ب.چ)، 2003، 38ل.
- 2- بێناسنامەگان، چ 2، عەزیز نەسین، و/ لە فارسییەو هەمە کەرىم عارف، سلیمانى: چاپخانەى شقان، 2003، 160ل.
- 3- ئاغای و شیخ و دەولەت، ب 1، چ 4، مارتین فان برونسەن، و/ لە ئەلمانیبیەو هەمە کوردۆ عەلى، سلیمانى: چاپخانەى شقان، 2003، 360ل.
- 4- کوردو کوردستان - بەشى (1-2)، چ 2، محەمەد ئەمین زەكى بەگ، سلیمانى: چاپخانەى شقان، 2004، (272+278)ل.
- 5- مرۆڤ لە نێوان رۆاڵت و جەوھەردا، ئەرىك فرۆم، و/ لە عەرەبیبیەو هەمە کوردۆ عەلى، سلیمانى: چاپخانەى شقان، 2003، 216ل.

- 6- **كورد له سهدهی نۆزدهو بیستدا،** کریس کۆچیرا، و/ له فارسییهوه حه مه که ریم عارف، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 464ل.
- 7- **چاوه کانی،** چ4، بزورگ عه له وی، و/ له فارسییهوه ئازاد به رزنجی، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 144ل.
- 8- **ئینسایکلۆپیدیای فهیله سوفا ن،** سه ریه رشتی م. روزنتال، ب. یوردین، و/ له عه ره بییه وه محمه د وه سمان عه زیز، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 550ل.
- 9- **بهیه گه گه یشتنی کوردو لان له ولاتی باب و شهروان،** د. جه مال ره شید ئه حمه د، و/ له عه ره بییه وه ئاسۆس محمه د مه لاقادر، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 330ل.
- 10- **بیره وه ریه کانی تهیموری له نگ،** چ3، مارسل بریون، و/ له فارسییهوه حه مه ی حه مه سه عید ، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 324ل.
- 11- **رۆشنیری سیکسی و ته ندروستی،** چ8، فازیل هیمه ت، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 259ل.
- 12- **کلکی ئینته رنیته،** چ2، سه رکه وت پینجوبینی، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 98ل.
- 13- **فیژیوونی فه رهنسی به ئاسانی،** کوردۆ ئه حمه د، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 63ل.
- 14- **مروؤ له نیوان روالته ت و جه وه هردا،** چ2، ئه ریک فرۆم، و/ له عه ره بییه وه سابیر به کر بۆکانی، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 214ل.
- 15- **کیشه سیکسییه کان،** چ3، فازیل هیمه ت، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 130ل.
- 16- **ئازادی یا مه رگ،** نیکۆس کازانتزاکیس، و/ له فارسییهوه حه مه که ریم عارف، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 560ل.
- 17- **فه رهنگی شیرین (عه ره بی- کوردی)،** چ4، فازیل نیزامه دین، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 845ل.
- 18- **زمانناسی و هه ندۆ له بابته ی زمانناسیی کوردی،** سه لام ناوخۆش، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 103ل.
- 19- **ئه دمب و فه لسه فه،** نووسین و وه رگێرانی که ریم ده شتی، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 527ل.
- 20- **چیرۆکه کانی سه مه دی بیهرنگی،** سه مه دی بیهرنگی، و/ له فارسییهوه حه مه که ریم عارف، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 240ل.
- 21- **ئیواران بۆنی خه وم لی دئ،** چنوو ر نامیق حه سه ن، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 112ل.
- 22- **ئه فه سانه ی گریکی و رۆمانی،** گریس، ه. کوپفر، و/ له فارسییهوه حه مه که ریم عارف، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 152ل.
- 23- **جان جاک رۆسۆ،** موریس شریل، میشال ابی فاجل، و/ له عه ره بییه وه ره حیم سابیر، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 98ل.
- 24- **فۆلتیر،** ئه ندریه کریسۆن، و/ له عه ره بییه وه ره حیم سابیر، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 56ل.
- 25- **سه ده ی یه که می خه یال،** کاروان عومه ر کاکه سوور، سلیمانی: چاپمه نی گه نج، 2004، 224ل.
- 26- **رێزمانی ئینگلیزی زاگروۆس،** یوسف فه قیه یی، سلیمانی: چاپمه نی گه نج، 2004، 201ل.
- 27- **له نیوان (بلیمه تی) و (شیتتی) دا،** چ2، هاشم سالح، و/ له عه ره بییه وه نه وزاد ئه حمه د ئه سوهد، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 102ل.
- 28- **دوا رۆزی مه حکومیک،** شیکتۆر هۆگۆ، و/ له ئە لمانییه وه عه بدولمو ئمین ده شتی، سلیمانی: چاپخانه ی گه نج، 2004، 127ل.
- 29- **كورد له سه ده ی نۆزدهو بیستدا،** چ2، کریس کۆچیرا، و/ له فارسییهوه حه مه که ریم عارف، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 464ل.
- 30- **ژنه مۆدی رنه که،** ئه رده لان عه بدوللا، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2004، 174ل.
- 31- **ئه سه پیدیلۆن،** چ2، کاروان عومه ر کاکه سوور، سلیمانی: چاپخانه ی شقان، 2005، 221ل.

- 32- **سهەد ساڵ تەنیاپی، چ2،** گابرییل گارسیا مارکز، وەرگیڕانی لە فارسییەوه هەسەن پەستگار، سلێمانی چاپخانەى شىان، 2005، 387.
- 33- **فەرھەنگى خاك (فارسی - كوردی)**، مەحمود عەبدوللا و جەمال جەلال ، ھەولێر: چاپخانەى وەزارەتى پەروەردە، 2005، 370.
- 34- **ھەولێرم وادیووھو بیستووھ، پ3،** سەید مەلۇد بێخالى، ھەولێر: چاپخانەى وەزارەتى پەروەردە، 2005، 374.
- 35- **باخچەى بەردین، نیکۆس کازانتزاکیس ،** و/ لە عەرەبییەوه جەلیل کاکەوھیس، سلێمانی: چاپخانەى شىان، 2005، 302.
- 36- **سەرمتایەك لە فەلسەفە کلاسیكى یۆنان، چ2،** ھەمید عەزیز سەعید، سلێمانی: چاپخانەى شىان، 2005، 302.
- 37- **گیلەبیاو، چ3،** عەزیز نەسین ، و/ لە فارسییەوه عەبدوللاى ھەسەن زادە، ھەولێر: چاپخانەى وەزارەتى پەروەردە- ھەولێر، 2005، 277.
- 38- **پۆمانى كوردی و پەرتبوونی رووداو و نازیندەبى شاکەس،** جەلیل کاکەوھیس، سلێمانی: چاپخانەى بینایى، 2005، 153.
- 39- **ھونەرى شیعەر ، چ2 ،** ھۆراس ، ھەمید عەزیز کردوویە بە کوردی، سلێمانی : چاپمەنى چوارچرا ، 2005 ، 55 .
- 40- **پەخنەى (پەخنەى پۆمانى كوردی)**، فوئاد پەشىد، سلێمانی : چاپخانەى پوون، 2005، 197.
- 41- **نوێگەرى - كۆمەلە وتار،** مەھمەد وەسمان، سلێمانی: چاپخانەى چوارچرا، 2005، 107.
- 42- **مێژوو و ھاوچەرخى كورد، چ2،** دىڤید مەكداول، و/ لە فارسییەوه ئەبووبەكر خۆشناو، ھەولێر: چاپخانەى وەزارەتى پەروەردە ، 2005، 747.
- 43- **بیبۇگرافىای فۇلكۇزى كوردی،** د. عومەر ئىبراھیم عەزیز، سلێمانی: چاپخانەى چوار چرا ، 2005، 320.
- 44- **زاخى گۇرانى- چەپكێك لە ھۇنراوھى گۇرانى،** شىروان ھەسەن حوسنى، سلێمانى چاپخانەى گەنج، 2005، 252.
- 45- **لە پەيوەندەبىيەوه بۇ خۇشەويستى، چ2،** پىبوار سىوھىلى، سلێمانى : چاپخانەى شىان، 2005، 224.
- 46- **تاسەى نازادى ، چ2،** سىامەند شىخ ئاغابى، سلێمانى چاپخانەى گەنج، 2005، 153.
- 47- **سەگى سوورەى ،** سىامەند شىخ ئاغابى، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 190.
- 48- **بەندەرى گول،** شىروان ھەسەن حوسنى، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 120.
- 49- **كىماگەر،** پاوڵو كۆوئۆ، ئاسۆ ھەسەن زادە لە فەرەنسىيەوه کردوویە بە کوردی، سلێمانى: چاپخانەى کارۆ، 2005، 148.
- 50- **ونگە-چ2،** عەبدوللا سەراج، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 173، 2005.
- 51- **گومان مەكە خۇشەمەوئى-چ2،** زانا خەلیل، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 50، 2005.
- 52- **سۇناتای رۇج-چ2،** عەبدوللا سەراج، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 85، 2005.
- 53- **ئینا-چ2،** سابەت پەحمان، ھەمە كەرىم عارف لە فارسیيەوه کردوویە بە کوردی، عەبدوللا سەراج، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 288، 2005.
- 54- **پەيامبەر،** جىبران خەلیل جىبران، عمران ھاوارى لە فارسیيەوه کردوویە بە کوردی، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 106، 2005.
- 55- **ئاوئە-100 كورتىلە چىرۇكى كوردى،** سابىر پەشىد، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 79.
- 56- **بەدەم شەپۆلەوه بارانەكان دەرپۆن،** بەھرە موفتى، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 102.
- 57- **مفھوم الفیدرالىيە،** د. نورى الطالبانى، السلىمانىيە : مطبعة گەنج، 2005، 57ص.
- 58- **دووسەدو سى و شەش (SMS)ى شىعەرى،** زانا خەلیل، سلێمانى: چاپخانەى گەنج، 2005، 109.

www.kurdistan.net

7-7-2006 16:21:29 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا